

- چیز گفتني ندارم.

- مگه بچه شدی؟ . چطور ممکنه چیزی نباشه . یا

تعریف کن سبک میشی .

- تعریف کردن چه فایده ای داره؟

- به بین رفیق اینو دیگه اشتباه می کنی . مگه من دوست تو نیستم؟ وظیفه یک دوست اینه که در روزهای سختی بدوستش کمک کنه .

- از لطفت متشرکرم .

داخل کافه قنادی رفته بستنی که آوردندو مشغول

خوردن شدیم محمدرضا گفت :

- خب تعریف کن بینم چطور شد؟

- هیچ بدون دلیل و علتی اخراجم کردن

- بدون دلیل که نمیشه علتیش چی بود؟!

- چه میدونم برو ازاون برس .

کمی فکر کرد و پرسید :

- دیر میرفتی سر کار؟

هـ . همیشه نیمساعت هم زودتر سر کارم حاضر بودم .

- در کارها سهل انگاری می کردی؟

- نه. خیلی هم از کارم راضی بود.

مثل اشخاصی که جدول حل می کنند کمی فکر کرد

و دوباره پرسید:

- کارهای ارباب رو برآه نبود؟

- خیلی وضعش خوب و سکه بود روز بروز هم

بهتر میشد.

از اینکه سرنخی پیدانکرده بود بخودش می پیچید

وناخن هاشو میجوید:

- به بینم اضافه حقوق خواستی؟

- خیر.

- پشت سر ارباب حرف زدی؟

- ارباب عیب و نقصی نداشت.

- پولی و فلانی کسر اینجاوردی؟!

- نه بابا. اینحر فهانیس.

- پس دلیلش چی یه؟ آدمرا که بی خود از کار اخراج

نمی کن. شاید همینجور که الان بمن چپ چپ نگاه

می کنی به او نم اخْم میکردم؟
—ممکنه اینکار را کرده باشم.

— فهمیدم. همینه. بی خودی که کسی را اخراج
نمی کنن. تفسیر خودتہ. تو چرا بصورت اربابت چپ چپ
نگاه کردی؟!

محمد رضا که توانسته بود علت را پیدا کند! آرام
شدو منم بیهانه اینکه کار دارم خدا حافظی سردی کردم و
از کافه قنادی آمدم بیرون.

اینقدر که از حرفهای محمد رضا ناراحت شدم از
اینکه اخراجم کرده بودند ناراحت نشده بودم توی
اتوبوس بیکی دیگر از رفقا برخوردم. تا مرادید بدون
حال و احوال پرسید:

— راستی فلا نی اینکه شنیدم حقیقت داره؟
— بعله. درسته.

— حیف باشه. چرا اخراجت کردن؟!
— نمیدونم.

درست مثل بازرسی که میخواد انگیزه جنایتی را

کشف کند کمی فکر کرد:

- حتماً دلیلی داره و الای خودی که آدم را اخراج

نمیکن.

- حتماً یک علتی داره !!!

- نکته کسی شکایت ترابه ارباب کرده؟

- شاید.

- شایدم یکی زرنگ تر از تو پیدا کرده؟

- این ممکن نیست. هیچکس بهتر از من پیدا نمیکنه.

- بلکه یکی را پیدا کرده که از تو کمتر حقوق میده؟

- این نیست هیچ احمدی ارزان تراز من کار نمیکنه.

- پس علتیش چی یه؟ ببینم با اربابت چطور حرف

میزدی؟.

- خیلی ساده و خودمونی.

رفیق خنده بلندی کرد:

- فهمیدم.

- چی چی رو فهمیدی؟

- فهمیدم چرا اخراجت کرده. آخه مرد حسابی

آدم با اربابش خودمونی صحبت میکنه؟

ولکن بابا. این حرفها چی به؟ من ماهی یکبار هم ارباب را نمی دیدم.. وقتی هم میدیدیم با هم حرفی نمی زدیم.

- پس دلیلش همینه!! تو با ارباب صحبت نمیکردم او نم عصبانی شده اخراجت کرده.. برادر همش تفسیر خودته..

این هم که مقصود را پیدا کرده بود سکوت کرد!!!
در اولین ایستگاه پیاده شدم. بقدرتی ناراحت بودم که دلم میخواست یکی را پیدا کنم و با هشحروف بزنم.. رفتم پیش یکی از رفقاء. هنوز سلام نداده بودم و احوال پرسی نکرده بودیم که پرسید:

- جریان حقیقت داره؟.

- بعله درسته ولی خواهش میکنم دلیلش رو پرس...

رفیقم از این حرف بیشتر دلو اپس شد:

- اینطور که معلومه دلیلش خیلی مهمه.

- گفتم نپرس.

- روزهای عید به دیدنش میرفتی؟.

من هیچ وقت به دیدن ارباب نمیرفتم ولی برای اذیت
کردن دوستم و برای اینکه دستش بندازم گفتم:

- هر هفته میرفتم پهلوش.

- پس تقصیر خودته. زیاد مرا حمّش میشدی خواسته
از شرت راحت بشه.

- چه مرا حمّتی؟! میرفتم سلام میدادم و می پرسیدم
امری و فرمایشی ندارین؟؟؟

- پس چرا اخراجت کرد؟!

- چه میدونم.

- لا بدیک دلیلی داشته.

داشتمن دیوانه میشدم از بسکه سوال پیچم کرده بودند
مغزم داشت منفجر میشد!! از جام بلند شدم و داد زدم:
- بشماها چه مربوطه احمق‌ها.

در رام حکم بهم زدم و از اطاقش آمدم بیرون داشتم
میرفتم خونه. یکی از آشنایها برخوردم خودم را به ندیدن

زدم سرم را پائین انداختم و قدم‌ها موتند کردم حوصله به
حرف زدن نداشت. اما یارو و لکن بود. بازو مو گرفت
ونگهم داشت:

- چی شده فلاانی؟ خیلی توی فکری؟ نکنه اتفاقی
افتد؟!

سعی کردم قیافه‌ام خندان باشه گفتم:
- چیزی نیس.

- اگه چیزی نیس چرا اینطور غرق خیالات هستی؟!
- داشتم میرفتم خونه.

- نه. بیخودی از من پنهان نکن. رنگ و روت نشون
میده ناراحتی. تعریف کن شاید کمکی بکنم.
دیدم ولکن معامله نیس. گفتم:

- راستش بیکارم کردن.
- چرا؟.

- نمیدونم.

- آخه علتش چی بود؟ چکار کردی؟!!.

تمام تقسیر هایی را که دیگران بگردند گذاشته بودند برآش شمردم . خیلی سراغش میرفتم . باهش خیلی خودمونی حرفهیزدم . بصورتش چپ چپ نگاه میکردم . باهش حرف نمیزدم .

- اینا هیچکدام نیست . برای اینجور کارها کسی را خراج نمیکن .

از حرفهای این یکی خنده ام گرفت .. یار و مثال کسی که کشف مهمی کرده قبافه اش از هم باز شد :
- به بینم تو صورت اربابت هم از این خنده ها میکردي ؟ .

- بعله به حرفهای اونم میخندیدم و حتماً بهمین دلیل اخراجم کرد . حالا فهمیدم .

منتظر نشدم جوابی بده و انگار اینم با کشف علت حرفی نداشت بزنه .. برآه افتادم ، یکراست آمدم خونه . :

نرا در خانم زودتر از من آمد و منتظرم بود . حوصله سوال و جواب این یکی را دیگه نداشتم تصمیم گرفتم

از جلو در خونه بر گردم و شب برم یک جادیگه بخوابم. ولی
اون مهلت نداد دوید جلو و گفت:

- دستم بدامت به فکری بکن ه
- چی شده؟.

- امروز از کار اخراجم کردن.

اگه جایزه بخت آزمائی را میردم اینقدر هاج و
واج نمیشدم. بی اختیار پرسیدم:

- چرا؟ علتش چی به؟ چکار کردی؟!!
- نمیدونم.

- حتماً یک دلیلی داره. بی خود که آدم را از کار
اخراج نمی کنن؟.

- من کار بدی نکردم

- سر کارت دیر حاضر میشدی؟

- نه.

- در کارت سهل انگاری میکردم؟!

- نه.

- پشت سر اربابت چیزی گفتی؟

- نه جون تو.

- سراغش نمیرفتی؟

- چرا

- بهش چپ چپ نگاه می کردی؟

- نه

- تو صورتش نخنیدی؟.

.....

.....

برادر زنم مرتب سرفه می کرد و آب دهانش را
قورت میداد. دستمالش را درآورد و آب دماغش را پاک
کرد. پرسیدم:

- سرما خوردی؟

- همیشه اینطورم.

یک دفعه برقی توی مغزم درخشید. همه چیز بر ام روشن

شد گفتم:

- فهمیدم. چرا اخراجت کردن. بی خود دیگران را
بدنام نکن. تقصیر خودت ه.

برادر زنم هاج وواج بصور تم نگاه میکرد میخواست
 به بیندچی میخواام بگم و من مثل مختار عی که در اطراف
 کشش توضیح میدهاد امه دادم:
 وقتی تو مرتب دماغت را اینطور پاک کنی البته از
 کار اخراجت میکنن تماماش هم تفصیر خودته!!
 در این کشف بقدرتی خوشحال و سبک شدم که درد
 خودم را فراموش کردم نازه فهمیدم دیگران چرا اینقدر
 کنجکاوند و بکار دیگران مداخله می کنن.

در درس رخوشگلی !!!

www.KetabFarsi.com

تا اون روز هیچکس مدیر مدرسه را خوب نمی‌شناخت. البته همه به او سلام میدادند. احترامش می‌کردند، تمام اهل قصبه میدانستند ایشان مدیر هستند اما کسی با او رفت و آمدند نداشت. مدیر حتی با سایر مأمورین ادارات هم آمد و رفت نمی‌کرد. نه میهمانی میرفت نه به کسی سورمه داد. با خانواده‌اش توی ساختمانی که وسط یک باغ بزرگ قرار داشت زندگی می‌کرد. بهمین جهت وقتی مردم قصبه اون روز آقای مدیر را دیدند که جلوی

قهوهخانه قدم میز نه خیلی تعجب کردند آقای مدیر برعکس همیشه که اخمش باز نمیشدش نگول و خندان بود. جواب سلام مردم را بصدای بلند میداد و در جواب دو سه نفر که با او احوال پرسی کردند گفت:

«منتظر مسافری هستم که قراره از شهر بیاد.»

از طرز حرف زدنش معلوم بود یا پدرش میآد. یا پدر زنش و یا برادر زنش. چون هیچ زنی طاقت نداشت راه خراب و پراز دست انداز قصبه مارا طی کند.

اتوبوس کهنه و قراضه‌ای که توی این راه رفت و آمد میکردیشتر وقت‌ها جسد بیجان مسافرین را به قصبه میرسانید.

جوان‌های قصبه تا مجبور نمیشدند مسافت نمیکردند با این ترتیب تکلیف زن‌ها معلوم بود. جوان‌ها توی قوه‌خانه سرگرم بازی ورق و تخته‌نرد و دومینو بودند. هنگامی هم که اتوبوس از دور نمایان شد هیچ‌کس از جایش تکان نخورد. نمیدانستند توی اتوبوس کی هست: اولین کسی که از اتوبوس پیاده شد مسعود آقارانده بود.

بقدرتی خاک روی سر و صورت و لباسش نشسته بود که بزحمت شناخته میشد. پشت سراو را کوشاگرد راننده و بعد هم مسافرهای خسته و کوفته و گرد آلوده پیاده شدند...

آقای مدیر با عجله بطرف اتوبوس دوید و فریاد

کشید:

- شن جان..

به. به. لعنتی از اتوبوس پیاده شد که تا آن روز جوانهای قصبه نظیرش راحتی روی پرده سینماهم نادیده بودند!

یک جفت ساق پاداشت که اگر سو فیالورن میدیدش از خجالت آب میشد. کمرش بقدرتی باریک بود که بریزیت باردو شرم میکرد پهلوی او به استند. سینه های بر جسته و سفیدش از زیر بلوز زرد و چسبان او سرجنگ و مبارزه با سینه را کوئل ولش داشت. برای چشم های آبی و لبها کلفت اونمیشد رقیبی پیدا کرد. بمحض اینکه آقای مدیر را دید خنده بلندی کرد:

- شوهر خواهر عزیزم.

در دنیا خوشبختی از این بالاتر نیست که آدم شوهر خواهر چنین غزالی باشد.

نه فقط صدای طاس‌ها . دومینوها . پاسورها . و صدای مشتريها خاموش شد بلکه قلب قهوه‌خانه از حرکت و جنبش ايستاد.

جوان‌های قصبه که تا اون روز (مینی ژوپ) را فقط توی روزنامه‌ها و روی پرده سینما دیده بودند وقتی یکدفعه جاندارش را دیدند دهانشان یک‌وجب بازمانده بود. همه از قهوه‌خانه بیرون آمدند و به تماشای این لعبت طناز ایستادند.

«شان‌جان» از خرابی راه صحبت می‌کرد:

- راه خیلی بد بود. اما بخاطر شما عیب نداره.

راستی حال خواهرم چطوره؟!!

- الحمد لله خیلی خوبه.

شاگر دراندۀ چندان «شان‌جان» را پاپین آورد:

- بفرمائید!

آقای مدیر چمدان را گرفت. شن جان هم کیف
قرمز رنگش را به شانه اش آویزان کرد و بطرف خانه
راهافتادند.

جوان ها دو باره قهوه خانه برگشتند و پشت میز
هایشان نشستند. اما هیچ کدام حال و حوصله بازی نداشتند.
نمیدانستند کی چند بود! کی پول داده کی نداده. هیچ کس
از هیچ چیز خبر نداشت!! بخصوص وقتی که شاگردانند
بداخل قهوه خانه آمدند شور و هیجان جوان ها با وجود رسید.
تمام چشم ها بدهان «راکو» دوخته شد:

- په. دیدین چی بود؟ ! ! یعنی فرشته ها هم باین
خوشگلی ین؟ !! به دینم قسم چند ساله روا توبوس کار میکنم
همچه «مالی» ندیدم. نمیدونین تو ماشین چکار میکرد؟!
چطور شیرین می خندهید. ما اصلاح نفهمیدیم کی از استانبول
راه افتادیم. چطور اینهمه راه را آمدیم. به. به. جاتون
حالی تو قهوه خانه چشم ها حنایی که پیاده شدیم ناهار
بخاریم. چی دیدم؟ !!

آب از لب ولوچه جوان ها سر از بیر شده بود. همه

اطراف (راکو) جمع شدند و دو سه نفر با هم یک صداقه چهارچی را صد اکر دند:

«آهای پسر بین را کوچی می بخور». ۵۰

قهوه چی برای راکو چای و شیر و پیراشکی آورد خودش هم ایستاد پهلوی جوانها را کو شروع به صحبت کرد:

- جلوی قهوه خانه «چشم‌هناهی» که رسیدیم گفتم «آبجی برای ناهار و سرد شدن موتور یک ساعت توقف داریم. تشریف بیارین پائین یه چیزی میل کنید است و رو تونو بشورین. کمی هوا بخورین، انگار میترسید، «کسی مزاحم نمیشه؟». گفتم «غلط می کن چیزی بگن...» باور کنید اگر در آن موقع لازم میشد بخاطر او آدم هم بکشم یک دقیقه معطل نمیکرم. بلند شد آمد وقتی که میخواست از پله اتوبوس بیاد پائین دستشو گذاشت روی شانه من. نمیدونید چه حالی شدم. سرم گیج رفت. یکی از بچه ها پرسید:

- چرا سرت گیج رفت ؟ ! .

را کو نگاه تندی باو کرد :

- چرانداره . دامنش رفت کنار و ران های سفیدش

افتادیرون .

تمام جوان ها با حرکت سر حرشهای را کورا تصدیق

کردند ، و هر کسی یک چیزی گفت :

(حق داشتی .)

« منم بودم حالم خراب میشد . »

« البته که آدمحالش خراب میشه . »

یکی از جوان ها اشاره کرد همه ساکت بشن

و پرسید :

- خب . بعدش چی شد ؟ !

را کو خنده دید ؛

- بقیه اش دیگه طلبтан میترسم شب خوابtan

نبره ! ! !

چند نفر یک صدا فریاد کشیدند :

- پسر تعریف کن. لوس نشو!!!

وقتی (راکو) کنار چشم نشستن و غذا خوردن و دراز کشیدن دختره را تعریف میکرد جوان هامثل آدمهای جادو شده ساکت و بیحرکت مانده بودند. نفس از هیچکس در نمیآمد. و هر کدام در افکار شیرینی غوطه میخوردند

(فتحی) یکباره از جاش بلندشدو گفت:

- رفقا بریم توی اتوبوس جائی را که اون نشسته بود ببینیم.

راکو خشمگین و ناراحت جلوی او را گرفت:

- نمیشه. اجازه نمیدم کسی توان اتوبوس بره.

- مگه چطور میشه؟! ما فقط میخواهیم اونجا را

به بینیم.

بالاخره بچه ها را کورا راضی کردند. در حدود

بیست نفر جوان رفند توی اتوبوس. راکو گفت:

- نگاه کنید. روی اون صندلی نشسته بود به این

پنجره هم تکیه داده بود.

«اکبر قوزی» سرش را برد بیخ گوش را کو و

گفت:

- بگذار من یکدقيقة بشیشم او نجا بناموس قسم دو
تاتخم مرغ بہت میدم.

را کو راضی نشد:

- نمیشه

- سه تا تخم مرغ میدم.

هر کدام از جوانها یه چیزی به را کو و عده میدادن و
چند لحظه روی صندلی می نشستند.

از اون روز به بعد جوانها به شانس (شن جان)
بازی میکردند. اگر کسی دو کلمه حرف میزد یکیش اسم
(شن جان) بود:

- راستی بچه ها خبر دارید امروز شن جان کدو
میخوره.

- از کجا فهمیدی؟